

563

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

z dnia 25 maja 1999 r.

w sprawie kontroli ruchu drogowego.

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa:

- 1) organizację, warunki i sposób wykonywania kontroli ruchu drogowego,
- 2) warunki i tryb udzielania upoważnień do zatrzymywania pojazdów lub wykonywania niektórych czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego przez funkcjonariuszy innych organów oraz strażników straży gminnych (miejskich),
- 3) wymagany sposób zachowania się kontrolowanego uczestnika ruchu.

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o kontrolującym, rozumie się przez to policjanta lub podmiot upoważniony na mocy niniejszego rozporządzenia do kontroli ruchu drogowego.

§ 2. 1. Policjant, w celu przeprowadzenia kontroli ruchu drogowego, jest uprawniony do wydawania poleceń i sygnałów.

2. Polecenia i sygnały mogą być wydawane przez policjanta:

- 1) pieszego,
- 2) znajdującego się w pojeździe lub na pojeździe,
- 3) jadącego wierzchem,
- 4) znajdującego się na pokładzie statku powietrznego.

§ 3. 1. Policjant umundurowany w warunkach dostatecznej widoczności podaje sygnały tarczą do zatrzymywania pojazdów lub ręką, a w warunkach niedostatecznej widoczności — latarką ze światłem czerwonym albo tarczą do zatrzymywania pojazdów ze światłem odblaskowym lub światłem czerwonym.

2. Policjant nie umundurowany jest uprawniony do zatrzymania kierującego pojazdem wyłącznie na obszarze zabudowanym.

3. Policjant nie umundurowany w warunkach dostatecznej widoczności podaje sygnały tarczą do zatrzymywania pojazdów, a w warunkach niedostatecznej widoczności — latarką ze światłem czerwonym albo tarczą do zatrzymywania pojazdów ze światłem odblaskowym lub światłem czerwonym.

4. Policjant jadący pojazdem samochodowym może podawać kierującemu pojazdem polecenia do określonego zachowania się za pomocą urządzeń nagłaśniających, sygnalizacyjnych lub świetlnych.

5. Policjant patrolu powietrznego polecenie do zatrzymania pojazdu podaje za pomocą urządzeń nagłaśniających lub świetlnych.

6. Polecenie do zatrzymania pojazdu podaje się z dostatecznej odległości, w sposób zapewniający jego dostrzeżenie przez kierującego pojazdem oraz bezpieczne zatrzymanie w miejscu wskazanym przez policjanta. Miejsce zatrzymania pojazdu może być wyznaczone przez ustawienie znaku „stój — kontrola drogową”.

7. Dla zwrócenia uwagi na podawane sygnały lub polecenia policjant może używać sygnałów dźwiękowych lub gwizdka policyjnego.

§ 4. 1. Pojazd powinien być zatrzymany w miejscu, gdzie jest to dozwolone, nie utrudnia ruchu i nie zagraża bezpieczeństwu.

2. W celu dojazdu do miejsca, o którym mowa w ust. 1, policjant może wydać kontrolowanemu uczestnikowi ruchu polecenie jazdy za pojazdem policyjnym.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w razie konieczności zatrzymania pojazdu:

- 1) w wyniku prowadzonych działań pościgowych,
- 2) co do którego zachodzi uzasadnione podejrzenie, iż bezpośrednio zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego ze względu na swój stan techniczny lub zachowanie się kierującego.

4. Pojazd policyjny powinien być, w miarę możliwości, ustawiony za zatrzymanym pojazdem.

5. W przypadku zatrzymania pojazdu w miejscu, gdzie jest to zabronione, kierujący pojazdem policyjnym przed przystąpieniem do kontroli włącza niebieskie światło błyskowe.

§ 5. 1. Policjant, po zatrzymaniu pojazdu, podaje kierującemu stopień, imię i nazwisko oraz przyczynę zatrzymania, a ponadto:

- 1) policjant umundurowany okazuje legitymację służbową na żądanie kontrolowanego uczestnika ruchu,
- 2) policjant nie umundurowany okazuje legitymację służbową bez wezwania.

2. Legitymację służbową okazuje się w sposób umożliwiający kontrolowanemu uczestnikowi ruchu odczytanie numeru służbowego policjanta oraz nazwy organu, który wydał legitymację.

3. Przystępując do czynności kontrolnych policjant może wydać polecenie unieruchomienia silnika pojazdu.

4. W przypadkach uzasadnionych względami bezpieczeństwa lub uwarunkowanych charakterem kontroli policjant może wydać kierującemu pojazdem lub pasażerowi pojazdu polecenie opuszczenia pojazdu.

5. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w razie zatrzymania pojazdu:

- 1) w wyniku prowadzonych działań pościgowych,
- 2) co do którego istnieje uzasadnione podejrzenie, że pochodzi z przestępstwa,
- 3) jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że znajdują się w nim osoby, które popełniły przestępstwo.

6. W przypadkach, o których mowa w ust. 5, policjant nakazuje kierującemu pojazdem lub pasażerowi pojazdu opuścić pojazd, stanąć w rozkroku i oprzeć ręce na dachu (boku) pojazdu lub położyć się na pasie drogowym twarzą do ziemi.

7. Do pojazdu policyjnego uczestnik ruchu może być wpuszczony tylko w razie konieczności:

- 1) udzielenia pomocy choremu lub rannemu,
- 2) doprowadzenia do jednostki Policji, izby wytrzeźwień lub placówki służby zdrowia,
- 3) poddania badaniu w celu ustalenia zawartości w organizmie alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu, jeżeli wykonanie tej czynności w innych warunkach byłoby niemożliwe lub mogłoby zakłócić porządek,
- 4) okazania przebiegu zarejestrowanego wykroczenia,
- 5) przeprowadzenia czynności procesowych.

§ 6. 1. Przeprowadzając kontrolę warunków i sposobu przewozu materiałów niebezpiecznych policjant sprawdza:

- 1) klasyfikację materiału niebezpiecznego,
- 2) dobór opakowania lub cysterny,
- 3) oznakowanie opakowań i sztuk przesyłki,
- 4) przestrzeganie zakazów pakowania razem określonych materiałów,
- 5) przestrzeganie zakazów ładowania razem sztuk przesyłki z określonymi materiałami,
- 6) sposób rozmieszczenia i zabezpieczenia sztuk przesyłki na pojeździe,
- 7) stan techniczny opakowań i cystern użytych do przewozu,

8) stan techniczny pojazdu użytego do przewozu, jego oznakowanie i wyposażenie,

9) sposób przewozu,

10) kwalifikacje kierowcy,

11) dokumenty wymagane przy przewozie,

12) stan zabezpieczenia magazynowanych w czasie przewozu materiałów promieniotwórczych.

2. Dokonując kontroli w zakresie określonym w ust. 1, policjant może współdziałać w szczególności z przedstawicielami:

- 1) Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki — w sprawach warunków przewozu drogowego materiałów promieniotwórczych,
- 2) Urzędu Dozoru Technicznego — w sprawach warunków technicznych opakowań podlegających na mocy odrębnych przepisów dozorowi technicznemu, przeznaczonych do przewozu drogowego materiałów niebezpiecznych,
- 3) Głównego Inspektoratu Kolejowego Dozoru Technicznego — w sprawach warunków technicznych cystern przeznaczonych do przewozu drogowego materiałów niebezpiecznych oraz w sprawach wydawania świadectw dopuszczenia pojazdów do przewozu niektórych materiałów niebezpiecznych.

§ 7. Policjant, zatrzymując dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdami lub jego używania, wydaje pokwitowanie. Wzór pokwitowania stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 8. Policjant może kierować kontrolowanym pojazdem w zakresie posiadanego uprawnienia do kierowania pojazdami, jeżeli jest to niezbędne dla dokonania sprawdzenia stanu technicznego pojazdu, a w szczególności skuteczności działania hamulców, albo sprawdzenia masy lub nacisku osi pojazdu.

§ 9. Dokonanie sprawdzenia zapisów urządzenia rejestrującego samoczynnie prędkość jazdy, czas jazdy oraz postoju policjant potwierdza odciskiem pieczęci na tarczy tego urządzenia. Wzór pieczęci stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 10. 1. Czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego mogą wykonywać, w zakresie określonym odpowiednio w § 12—16, funkcjonariusze Straży Granicznej, funkcjonariusze celni, strażnicy leśni, funkcjonariusze Straży Parku, pracownicy zarządów dróg oraz strażnicy straży gminnych (miejskich).

2. Funkcjonariusze lub pracownicy formacji i służb, o których mowa w ust. 1, mogą wykonywać czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego, jeżeli posiadają upoważnienie do wykonywania kontroli ruchu drogowego. Obowiązek uzyskania upoważnienia do wykonywania kontroli ruchu drogowego nie dotyczy funkcjonariuszy Straży Granicznej.

3. Czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego wykonują, z zastrzeżeniem § 15 ust. 6, umundurowani

funkcjonariusze lub pracownicy formacji i służb, o których mowa w ust. 1.

4. Przed przystąpieniem do czynności kontrolnych funkcjonariusze lub pracownicy formacji i służb, o których mowa w ust. 1, podają imię i nazwisko, stanowisko oraz przyczynę przeprowadzenia czynności kontrolnych, a na żądanie kontrolowanego uczestnika ruchu okazują legitymację służbową i upoważnienie do wykonywania kontroli ruchu drogowego, a funkcjonariusze Straży Granicznej — tylko legitymację służbową, w sposób umożliwiający odczytanie tych dokumentów.

§ 11. 1. Upoważnienie do wykonywania kontroli ruchu drogowego wydaje się funkcjonariuszowi lub pracownikowi formacji i służb, o których mowa w § 10 ust. 1, z wyłączeniem funkcjonariuszy Straży Granicznej, który:

- 1) nie był skazany za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji,
- 2) ukończył szkolenie według programu stanowiącego załącznik nr 3 do rozporządzenia.

2. Szkolenie organizuje przełożony osób, które ubiegają się o uzyskanie upoważnienia do wykonywania kontroli ruchu drogowego, w porozumieniu z komendantem wojewódzkim Policji.

3. Szkolenie osób ubiegających się o upoważnienie do wykonywania kontroli ruchu drogowego może stanowić część składową szkolenia, któremu funkcjonariusz lub pracownik formacji i służb, o których mowa w § 10 ust. 1, podlega na podstawie odrębnych przepisów.

4. Upoważnienie do wykonywania kontroli ruchu drogowego wydaje komendant powiatowy Policji, na formularzu, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do rozporządzenia.

5. Osoba, która uzyskała upoważnienie do wykonywania kontroli ruchu drogowego, podlega przeszkoleniu uzupełniającemu w przypadku wprowadzenia zmian w przepisach z zakresu kontroli ruchu drogowego.

6. Komendant powiatowy Policji prowadzi ewidencję wydanych upoważnień do wykonywania kontroli ruchu drogowego.

§ 12. 1. Funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do wykonywania czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego oraz w strefie nadgranicznej.

2. Funkcjonariusze Straży Granicznej, w ramach wykonywania czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego, są upoważnieni do:

- 1) zatrzymywania pojazdów; przepisy § 2 ust. 2, § 3 ust. 1, 6 i 7, § 4 i § 5 ust. 3—7 stosuje się odpowiednio,

2) legitymowania uczestnika ruchu i wydawania mu wiążących poleceń co do sposobu korzystania z drogi lub używania pojazdu,

3) sprawdzania dokumentów wymaganych w związku z kierowaniem pojazdem i jego używaniem, a także dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia, oraz innych dokumentów, których obowiązek posiadania wynika z odrębnych przepisów,

4) żądania poddania się przez kierującego pojazdem lub przez inną osobę, w stosunku do której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że mogła kierować pojazdem, badaniu w celu ustalenia zawartości w organizmie alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu,

5) sprawdzania stanu technicznego, wyposażenia, ładunku, masy lub nacisku osi pojazdu znajdującego się na drodze,

6) używania przyrządów kontrolno-pomiarowych służących w szczególności do badania pojazdu, określania jego masy lub nacisku osi, stwierdzania naruszenia wymagań ochrony środowiska oraz stwierdzania stanu trzeźwości kierującego,

7) usuwania pojazdów w przypadkach i w trybie określonych w odrębnych przepisach.

3. Miejsce zatrzymania pojazdu może być wyznaczone ustawieniem znaku „stój — kontrola graniczna”.

4. Funkcjonariusze Straży Granicznej, w związku z wykonywaniem czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego, są obowiązani do czasu przybycia Policji uniemożliwić kierowanie pojazdem:

1) osobie, co do której istnieje uzasadnione podejrzenie, iż znajduje się ona w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu,

2) którego stan techniczny, ładunek, masa lub nacisk osi zagrażają bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu, powodują uszkodzenie drogi albo naruszają wymagania ochrony środowiska,

3) którego kierujący nie okazał dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia,

4) osobie nie posiadającej przy sobie wymaganych dokumentów uprawniających do kierowania lub używania pojazdu lub osobie, wobec której orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów.

§ 13. 1. Funkcjonariusze celnicy są uprawnieni do wykonywania czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego w strefie nadgranicznej.

2. Funkcjonariusze celni, w ramach wykonywania czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego, są upoważnieni do:

- 1) zatrzymywania pojazdów; przepisy § 2 ust. 2 pkt 1 i 2, § 3 ust. 1 i 6, § 4 ust. 1 i § 5 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio,
- 2) sprawdzania dokumentów wymaganych w związku z kierowaniem pojazdem i jego użytkowaniem, a także dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia, oraz innych dokumentów, których obowiązek posiadania wynika z odrębnych przepisów,
- 3) sprawdzania stanu technicznego, ładunku, masy lub nacisku osi pojazdu znajdującego się na drodze,
- 4) używania przyrządów kontrolno-pomiarowych służących w szczególności do badania pojazdu, określania jego masy lub nacisku osi oraz stwierdzania naruszenia wymagań ochrony środowiska.

3. Miejsce zatrzymania pojazdu może być wyznaczone ustawieniem znaku „stój — urząd celny”.

4. Funkcjonariusze celni, w związku z wykonywaniem czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego, są obowiązani do czasu przybycia Policji uniemożliwić kierowanie pojazdem:

- 1) osobie, co do której istnieje uzasadnione podejrzenie, że znajduje się ona w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu,
- 2) którego stan techniczny, ładunek, masa lub nacisk osi zagrażają bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu, powodują uszkodzenie drogi albo naruszają wymagania ochrony środowiska,
- 3) którego kierujący nie okazał dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia.

§ 14. 1. Strażnicy leśni oraz funkcjonariusze Straży Parku są uprawnieni do kontroli ruchu drogowego na terenach lasów lub parków narodowych.

2. Strażnicy leśni i funkcjonariusze Straży Parku, w ramach wykonywania czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego, są upoważnieni do:

- 1) zatrzymywania pojazdów, których kierujący nie stosują się do obowiązujących na terenach lasów i parków narodowych przepisów lub znaków drogowych o zakazie wjazdu, zatrzymywaniu się lub postoju pojazdów; przepisy § 4 ust. 1 i § 5 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio,
- 2) legitymowania uczestników ruchu drogowego i udzielania im wiążących poleceń co do sposobu korzystania z drogi.

3. Zatrzymywanie pojazdów odbywa się z zachowaniem następujących warunków:

- 1) sygnał do zatrzymania podawany jest przez pieszego strażnika leśnego lub funkcjonariusza Straży Parku z dostatecznej odległości i w sposób zapewniający jego dostrzeżenie przez kierującego pojazdem oraz bezpieczne zatrzymanie się we wskazanym miejscu,
- 2) sygnał do zatrzymania podawany jest w warunkach dostatecznej widoczności tarczą do zatrzymywania pojazdów, a w warunkach niedostatecznej widoczności latarką ze światłem czerwonym lub tarczą do zatrzymywania pojazdów ze światłem odblaskowym lub światłem czerwonym.

4. Strażnicy leśni i funkcjonariusze Straży Parku, w związku z wykonywaniem czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego, są obowiązani do czasu przybycia Policji uniemożliwić kierowanie pojazdem osobie, co do której istnieje uzasadnione podejrzenie, że znajduje się ona w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu.

§ 15. 1. Pracownicy zarządów dróg są uprawnieni do kontroli pojazdów:

- 1) co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że przekraczają dopuszczalną masę lub nacisk osi,
- 2) które powodują uszkodzenie lub niszczenie drogi,
- 3) które zanieczyszczają lub zaśmiecają drogę.

2. Pracownicy zarządów dróg, w ramach wykonywania czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego, są upoważnieni do:

- 1) zatrzymywania pojazdów; przepisy § 4 ust. 1 i § 5 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio,
- 2) legitymowania uczestników ruchu drogowego i udzielania im wiążących poleceń co do sposobu korzystania z drogi i pojazdu,
- 3) sprawdzania dokumentów wymaganych w związku z użytkowaniem pojazdu,
- 4) sprawdzania stanu technicznego, wyposażenia, ładunku, wymiarów, masy lub nacisku osi pojazdu znajdującego się na drodze,
- 5) używania przyrządów kontrolno-pomiarowych służących w szczególności do badania pojazdu, określania jego masy lub nacisku osi oraz stwierdzania naruszenia wymagań ochrony środowiska,
- 6) uniemożliwiania jazdy pojazdem przekraczającym dopuszczalną masę lub naciski osi albo uszkodzającym lub niszczącym drogę.

3. Zatrzymywanie pojazdów odbywa się z zachowaniem następujących warunków:

- 1) sygnał do zatrzymania podawany jest przez pieszego pracownika zarządu drogi z dostatecznej odle-

głośności i w sposób zapewniający jego dostrzeżenie przez kierującego pojazdem oraz bezpieczne zatrzymanie się we wskazanym miejscu,

2) sygnał do zatrzymania podawany jest w warunkach dostatecznej widoczności tarczą do zatrzymywania pojazdów, a w warunkach niedostatecznej widoczności latarką ze światłem czerwonym lub tarczą do zatrzymywania pojazdów ze światłem odblaskowym lub światłem czerwonym.

4. W celu dokonania sprawdzenia masy lub nacisku osi pojazdu pracownicy zarządów dróg mogą kierować pojazdem.

5. Pracownicy zarządów dróg mogą zatrzymywać pojazdy na obszarze zabudowanym przez całą dobę, a poza obszarem zabudowanym tylko od świtu do zmierzchu i wtedy, kiedy dysponują pojazdem samochodowym oznakowanym emblematem właściwego zarządu drogi.

6. Pracownicy zarządów dróg mogą wykonywać czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego, jeżeli są ubrani w odzież zapewniającą ich łatwą rozpoznawalność.

§ 16. 1. Strażnicy straży gminnych (miejskich) są uprawnieni do wykonywania czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego w odniesieniu do:

- 1) kierujących pojazdami nie stosujących się do zakazu ruchu w obu kierunkach,
- 2) uczestników ruchu naruszających przepisy o:
 - a) zatrzymaniu lub postoju pojazdów,
 - b) ruchu motorowerów, rowerów, pojazdów przegonowych oraz o jeździe wierzchem lub pędzeniu zwierząt,
 - c) ruchu pieszych.

2. W ramach wykonywania czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego strażnicy straży gminnych (miejskich) są upoważnieni do:

- 1) zatrzymywania pojazdów lub jadących wierzchem; przepisy § 4 ust. 1 i 4 oraz § 5 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio,
- 2) sprawdzania dokumentów wymaganych w związku z kierowaniem pojazdem lub jego użytkowaniem,
- 3) usuwania, przemieszczania lub blokowania pojazdów w przypadkach i w trybie określonych w odrębnych przepisach.

3. Zatrzymywanie pojazdów odbywa się z zachowaniem następujących warunków:

- 1) sygnał do zatrzymania podawany jest przez pierwszego strażnika straży gminnych (miejskich) z dostatecznej odległości i w sposób zapewniający jego dostrzeżenie przez kierującego pojazdem oraz bezpieczne zatrzymanie się we wskazanym miejscu,

2) sygnał do zatrzymania podawany jest w warunkach dostatecznej widoczności tarczą do zatrzymywania pojazdów, a w warunkach niedostatecznej widoczności latarką ze światłem czerwonym lub tarczą do zatrzymywania pojazdów ze światłem odblaskowym lub światłem czerwonym.

4. Strażnicy straży gminnych (miejskich) są upoważnieni do zatrzymywania kierującego pojazdem na obszarze zabudowanym przez całą dobę, a poza obszarem zabudowanym tylko od świtu do zmierzchu i wtedy, kiedy dysponują pojazdem samochodowym oznakowanym emblematem właściwej straży gminnej (miejskiej).

5. Zatrzymanie pojazdu w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, może nastąpić wyłącznie na drodze, na której obowiązuje zakaz ruchu w obu kierunkach.

6. Strażnicy straży gminnych (miejskich), w związku z wykonywaniem czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego, są obowiązani do czasu przybycia Policji uniemożliwić kierowanie pojazdem osobie, co do której istnieje uzasadnione podejrzenie, że znajduje się ona w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu.

§ 17. 1. Uczestnik ruchu obowiązany jest stosować się do poleceń i sygnałów oraz wskazówek wydawanych przez kontrolującego.

2. W przypadku podania przez kontrolującego sygnału do zatrzymania pojazdu kierujący tym pojazdem jest obowiązany:

- 1) zatrzymać pojazd,
- 2) trzymać ręce na kierownicy i nie wysiadać z pojazdu, chyba że zażąda tego kontrolujący,
- 3) na polecenie kontrolującego:
 - a) wyłączyć silnik pojazdu,
 - b) włączyć światła awaryjne.

3. Kierujący pojazdem lub pasażer pojazdu mogą wysiadać z kontrolowanego pojazdu wyłącznie za zezwoleniem kontrolującego.

§ 18. Traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 grudnia 1983 r. w sprawie organizacji i zasad wykonywania kontroli ruchu drogowego (Dz. U. Nr 75, poz. 341 i z 1996 r. Nr 107, poz. 510).

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1999 r.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji:

J. Tomaszewski

Załączniki do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 maja 1999 r. (poz. 563)

Załącznik nr 1

WZÓR POKWITOWANIA ZA ZATRZYMANIE DOKUMENTU STWIERDZAJĄCEGO UPRAWNIENIE
DO KIEROWANIA POJAZDAMI LUB JEGO UŻYWANIA

Strona 1

<p>Ser.</p> <p>POKWITOWANIE</p> <p>ważne do dnia 19.... r. wydane w zamian za zatrzymany w dniu 19.... r. o godz. w miejscowości województwo — dowód rejestracyjny pojazdu marki*) nr rejestracyjny — dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdem*) nr imię, nazwisko i adres posiadacza pojazdu powód zatrzymania</p>	<p>Stempel nagłówkowy Ser. jednostki</p> <p>POKWITOWANIE</p> <p>ważne do dnia 19.... r. wydane przez (stopień, imię i nazwisko) w zamian za zatrzymany w dniu 19.... r. o godz. w miejscowości województwo — dowód rejestracyjny pojazdu marki*) nr rejestracyjny nr VIN — dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdem*) (prawo jazdy, pozwolenie do kierowania tramwajem) nr wydany przez imię, nazwisko i adres posiadacza pojazdu powód zatrzymania</p> <p>*) Niepotrzebne skreślić.</p>
---	--

Strona 2

<p>POUCZENIE</p> <p>1. Podstawa prawna zatrzymania dowodu rejestracyjnego lub dokumentu stwierdzającego uprawnienie do kierowania pojazdem: art. 129 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, z późniejszymi zmianami).</p> <p>2. Termin ważności pokwitowania określa się:</p> <p>1) w odniesieniu do zatrzymanego dokumentu stwierdzającego uprawnienie do kierowania pojazdem — na 7 dni; terminu nie określa się, jeżeli dokument zatrzymano w przypadkach określonych w art. 135 ust. 1 pkt 1 lit. a) oraz e)—h) ustawy — Prawo o ruchu drogowym,</p> <p>2) w odniesieniu do zatrzymanego dokumentu uprawniającego do używania pojazdu — nie dłużej niż na 7 dni, z określeniem warunków jego używania; terminu nie określa się, jeżeli dokument zatrzymano w przypadkach określonych w art. 132 ust. 1 pkt 1 lit. a) lub c) ustawy — Prawo o ruchu drogowym.</p> <p>Data pierwszej rejestracji pojazdu:</p> <p>Uwagi o warunkach używania pojazdu:</p> <p>(podpis funkcjonariusza)</p>	<p>Data pierwszej rejestracji pojazdu:</p> <p>Uwagi o warunkach używania pojazdu:</p> <p>(podpis odbierającego pokwitowanie)</p>
---	--

WZÓR PIECZĘCI POTWIERDZAJĄCEJ DOKONANIE KONTROLI URZĄDZENIA REJESTRUJĄCEGO
SAMOCZYNNIE PRĘDKOŚĆ JAZDY, CZAS JAZDY ORAZ POSTOJU

Użyte w pieczęci symbole oznaczają:

- Y — Komendę Wojewódzką Policji oznaczoną numerem w postaci cyfr rzymskich według schematu:
- I — Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu — dla województwa dolnośląskiego,
 - II — Komenda Wojewódzka Policji w Bydgoszczy — dla województwa kujawsko-pomorskiego,
 - III — Komenda Wojewódzka Policji w Lublinie — dla województwa lubelskiego,
 - IV — Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wlkp. — dla województwa lubuskiego,
 - V — Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi — dla województwa łódzkiego,
 - VI — Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie — dla województwa małopolskiego,
 - VII — Komenda Wojewódzka Policji w Radomiu — dla województwa mazowieckiego,
 - VIII — Komenda Wojewódzka Policji w Opolu — dla województwa opolskiego,
 - IX — Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie — dla województwa podkarpackiego,
 - X — Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku — dla województwa podlaskiego,
 - XI — Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku — dla województwa pomorskiego,
 - XII — Śląska Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach — dla województwa śląskiego,
 - XIII — Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach — dla województwa świętokrzyskiego,
 - XIV — Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie — dla województwa warmińsko-mazurskiego,
 - XV — Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu — dla województwa wielkopolskiego,
 - XVI — Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie — dla województwa zachodniopomorskiego,
 - XVII — Komenda Stołeczna Policji dla miasta Warszawy.
- aa — komendę powiatową Policji lub inną jednostkę Policji w danym województwie, oznaczoną małymi literami alfabetu,
- xxx — numer ewidencyjny pieczęci wydanej w danej jednostce Policji, oznaczony cyframi arabskimi,
- h... — miejsce na wpisanie godziny kontroli.

**PROGRAM SZKOLENIA OSÓB UBIEGAJĄCYCH SIĘ O UPOWAŻNIENIE DO WYKONYWANIA
KONTROLI RUCHU DROGOWEGO**

§ 1. Szkolenie osób ubiegających się o uzyskanie upoważnienia do wykonywania kontroli ruchu drogowego obejmuje zajęcia teoretyczne i praktyczne.

§ 2. 1. Liczba godzin i tematyka zajęć teoretycznych uzależniona jest od zakresu upoważnienia do wykony-

wania kontroli ruchu drogowego, o które ubiega się dana osoba.

2. Program zajęć teoretycznych obejmuje:

1) dla strażników straży gminnych (miejskich):

Temat	Liczba godzin
I. Wybrane zagadnienia z przepisów o ruchu drogowym	8 w tym:
1. Podstawowe akty prawne dotyczące ruchu drogowego i zakres ich obowiązywania	1
2. Podstawowe zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego. Definicje podstawowych pojęć zawartych w ustawie — Prawo o ruchu drogowym	2
3. Przepisy: 1) o ruchu pieszych, 2) o ruchu pojazdów, 3) o ruchu rowerów, motorowerów oraz pojazdów zaprzęgowych, 4) o ruchu zwierząt, 5) dotyczące zatrzymania i postoju, 6) dotyczące używania świateł zewnętrznych, 7) porządkowe	2
4. Warunki używania pojazdów w ruchu drogowym; dokumenty stwierdzające uprawnienia do kierowania pojazdami oraz stwierdzające zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu	1
5. Wybrane znaki i sygnały drogowe: 1) znaki drogowe pionowe, 2) znaki drogowe poziome, 3) sygnały świetlne, 4) sygnały i polecenia dawane przez osoby kierujące ruchem lub uprawnione do jego kontroli	2
II. Kontrola ruchu drogowego	5 w tym:
1. Podstawy prawne i zakres uprawnień do kontroli ruchu drogowego	1
2. Podstawowe zasady postępowania podczas wykonywania czynności kontrolnych: 1) podchodzenie do zatrzymanego pojazdu, 2) bezpieczeństwo własne oraz uczestników ruchu drogowego, 3) zachowanie wobec osób kontrolowanych	3
3. Sposób podawania sygnałów do zatrzymywania pojazdów	1
Razem godzin	13

2) dla funkcjonariuszy celnych:

Temat	Liczba godzin
I. Wybrane zagadnienia z przepisów o ruchu drogowym	5 w tym:
1. Podstawowe akty prawne dotyczące ruchu drogowego i zakres ich obowiązywania	1
2. Dokumenty stwierdzające uprawnienia do kierowania pojazdami; dokumenty stwierdzające zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu	1
3. Przepisy określające: 1) dopuszczalne masy i naciski osi pojazdów na drogę, 2) wymagania ochrony środowiska	2
4. Przyrządy kontrolno-pomiarowe służące do sprawdzania masy pojazdu i nacisku osi, do badania spalin pojazdu itp.*)	1
II. Kontrola ruchu drogowego	5 w tym:
1. Podstawy prawne i zakres uprawnień do kontroli ruchu drogowego	1
2. Podstawowe zasady postępowania podczas wykonywania czynności kontrolnych: 1) podchodzenie do zatrzymanego pojazdu, 2) bezpieczeństwo własne oraz uczestników ruchu drogowego, 3) zachowanie wobec osób kontrolowanych	3
3. Sposób podawania sygnałów do zatrzymywania pojazdów	1
Razem godzin	10

*) Zajęcia należy przeprowadzić w formie ćwiczeń.

3) dla pracowników zarządów dróg:

Temat	Liczba godzin
I. Wybrane zagadnienia z przepisów o ruchu drogowym	5 w tym:
1. Podstawowe akty prawne dotyczące ruchu drogowego i zakres ich obowiązywania	1
2. Dokumenty wymagane w związku z użytkowaniem pojazdu	1
3. Przepisy określające: 1) dopuszczalne wymiary, masy i naciski osi pojazdów na drogę, 2) wymagania ochrony środowiska	1
4. Przyrządy kontrolno-pomiarowe służące do sprawdzania masy pojazdu i nacisku osi, do badania spalin pojazdu itp.*)	2
II. Kontrola ruchu drogowego	5 w tym:
1. Podstawy prawne i zakres uprawnień do kontroli ruchu drogowego	1
2. Podstawowe zasady postępowania podczas wykonywania czynności kontrolnych: 1) podchodzenie do zatrzymanego pojazdu, 2) bezpieczeństwo własne oraz uczestników ruchu drogowego, 3) zachowanie wobec osób kontrolowanych	3
3. Sposób podawania sygnałów do zatrzymywania pojazdów	1
Razem godzin	10

*) Zajęcia należy przeprowadzić w formie ćwiczeń.

4) dla strażników leśnych i funkcjonariuszy Straży Parku:

Temat	Liczba godzin
I. Wybrane zagadnienia z przepisów o ruchu drogowym	3 w tym:
1. Podstawowe akty prawne dotyczące ruchu drogowego i zakres ich obowiązywania na terenie lasów i parków narodowych	1
2. Przepisy określające zakazy wjazdu do lasu i na teren parku narodowego	1
3. Znaki drogowe dotyczące zakazu wjazdu, zakazu zatrzymywania lub postoju	1
II. Kontrola ruchu drogowego	4 w tym:
1. Podstawy prawne i zakres uprawnień do kontroli ruchu drogowego	$\frac{1}{2}$
2. Podstawowe zasady postępowania podczas wykonywania czynności kontrolnych: 1) podchodzenie do zatrzymanego pojazdu, 2) bezpieczeństwo własne oraz uczestników ruchu drogowego, 3) zachowanie wobec osób kontrolowanych	$2\frac{1}{2}$
3. Sposób podawania sygnałów do zatrzymywania pojazdów	1
Razem godzin	7

§ 3. 1. Zajęcia praktyczne odbywają się po przeprowadzeniu zajęć teoretycznych i obejmują następujące zagadnienia:

- 1) sposoby podawania sygnałów do zatrzymania pojazdów, z uwzględnieniem różnych warunków widoczności,
- 2) sposoby podchodzenia do zatrzymanego pojazdu,
- 3) wybór miejsca do kontroli i zatrzymania pojazdu,
- 4) zachowanie bezpieczeństwa własnego oraz uczestników ruchu drogowego.

2. Zajęcia praktyczne przeprowadza się w grupie 5—6-osobowej, dysponującej co najmniej jednym samochodem osobowym.

3. Zajęcia praktyczne realizowane są w czasie 4 godzin, przy czym:

1) dwie pierwsze godziny zajęć odbywają się poza drogą publiczną,

2) następne dwie godziny zajęć realizowane są na drodze publicznej w miejscu, w którym nie wystąpi zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego. Zajęcia te mogą być realizowane poza drogą publiczną w miejscu zapewniającym odwzorowanie sytuacji drogowych.

§ 4. 1. Zajęcia teoretyczne prowadzą osoby posiadające odpowiednią wiedzę fachową.

2. Zajęcia praktyczne prowadzą policjanci, posiadający specjalistyczne przeszkolenie z zakresu ruchu drogowego.

3. Godzina zajęć praktycznych i teoretycznych równa się 45 minutom.

WZÓR UPOWAŻNIENIA DO WYKONYWANIA KONTROLI RUCHU DROGOWEGO

Strona 1

Komenda Powiatowa Policji w

UPOWAŻNIENIE Nr

do wykonywania kontroli ruchu drogowego

Upoważnienie ważne tylko z legitymacją służbową.

.....
(imię i nazwisko funkcjonariusza).....
(instytucja).....
(stanowisko i numer legitymacji służbowej).....
(data wydania)

m.p.

.....
(podpis komendanta)

Strona 2a

Niniejszy dokument uprawnia umundurowanych strażników straży gminnych (miejskich) do wykonywania kontroli ruchu drogowego wobec:

- 1) kierujących pojazdami nie stosujących się do zakazu ruchu w obu kierunkach,
- 2) uczestników ruchu naruszających przepisy ustawy o:
 - a) zatrzymaniu i postoju pojazdów,
 - b) ruchu motorowerów, rowerów, pojazdów zaprzęgowych oraz o jeździe wierzchem lub pędzeniu zwierząt,
 - c) ruchu pieszych,

a w tym zakresie upoważnia do:

- 1) zatrzymywania pojazdów lub jadących wierzchem przy zachowaniu następujących warunków:
 - a) sygnał do zatrzymania podawany jest przez pieszego funkcjonariusza straży gminnej (miejskiej) z dostatecznej odległości i w sposób zapewniający jego dostrzeżenie przez kierującego pojazdem oraz bezpieczne zatrzymanie się we wskazanym miejscu,
 - b) sygnał do zatrzymania podawany jest tarczą do zatrzymywania pojazdów, a w warunkach niedostatecznej widoczności — latarką ze światłem czerwonym lub tarczą do zatrzymywania pojazdów ze światłem odbłaskowym lub światłem czerwonym,
 - c) na obszarze zabudowanym są upoważnieni do zatrzymywania kierującego pojazdem przez całą dobę, a poza obszarem zabudowanym — tylko od świtu do zmierzchu i wtedy, kiedy dysponują pojazdem samochodowym oznakowanym emblematem właściwej straży gminnej (miejskiej),
- 2) sprawdzania dokumentów wymaganych w związku z kierowaniem pojazdem i jego użytkowaniem,
- 3) uniemożliwienia kierowania pojazdem osobie, co do której istnieje uzasadnione podejrzenie, że znajduje się ona w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu, do czasu jej przekazania do dyspozycji Policji.

Strona 2b

Niniejszy dokument uprawnia umundurowanych funkcjonariuszy celnych do wykonywania kontroli ruchu drogowego w strefie nadgranicznej,

a w tym zakresie upoważnia do:

- 1) zatrzymywania pojazdów przy zachowaniu następujących warunków:
 - a) sygnał do zatrzymania podawany jest z dostatecznej odległości i w sposób zapewniający jego dostrzeżenie przez kierującego pojazdem oraz bezpieczne zatrzymanie we wskazanym miejscu; miejsce zatrzymania pojazdu może być wyznaczone poprzez ustawienie znaku „stój — urząd celny”,
 - b) sygnał do zatrzymania podawany jest tarczą do zatrzymywania pojazdów albo ręką, a w warunkach niedostatecznej widoczności — latarką ze światłem czerwonym lub tarczą do zatrzymywania pojazdów ze światłem odblaskowym lub światłem czerwonym,
- 2) sprawdzania dokumentów wymaganych w związku z kierowaniem pojazdem i jego używaniem, a także dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia, oraz innych dokumentów, jeżeli obowiązek ich posiadania wynika z odrębnej ustawy,
- 3) sprawdzania ładunku, masy lub nacisku osi pojazdu znajdującego się na drodze oraz używania przyrządów kontrolno-pomiarowych służących do tego celu oraz do stwierdzania naruszeń wymagań ochrony środowiska,
- 4) uniemożliwienia kierowania pojazdem:
 - a) osobie, co do której istnieje uzasadnione podejrzenie, że znajduje się ona w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu,
 - b) którego stan techniczny, ładunek, masa lub nacisk osi zagrażają bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu, powodują uszkodzenie drogi albo naruszają wymagania ochrony środowiska,
 - c) jeżeli kierujący nie okazał dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia.

Strona 2c

Niniejszy dokument uprawnia pracowników zarządów dróg do kontroli kierujących pojazdami, w związku z:

- 1) poruszaniem się pojazdem, co do którego istnieje uzasadnione podejrzenie, że przekracza dopuszczalną masę lub naciski osi,
- 2) uszkodzaniem lub niszczeniem drogi,
- 3) zanieczyszczaniem lub zaśmiecaniem drogi,

a w tym zakresie upoważnia do:

- 1) zatrzymywania pojazdów przy zachowaniu następujących warunków:
 - a) sygnał do zatrzymania podawany jest przez pieszego pracownika zarządu dróg z dostatecznej odległości i w sposób zapewniający jego dostrzeżenie przez kierującego pojazdem oraz bezpieczne zatrzymanie się we wskazanym miejscu,
 - b) sygnał do zatrzymania podawany jest tarczą do zatrzymywania, a w warunkach niedostatecznej widoczności — latarką ze światłem czerwonym lub tarczą do zatrzymywania pojazdów ze światłem odblaskowym lub światłem czerwonym,
 - c) na obszarze zabudowanym mogą zatrzymywać pojazdy przez całą dobę, a poza nim — tylko w ciągu dnia i wtedy, kiedy dysponują pojazdem samochodowym, który jest oznakowany emblematem zarządu drogi,
- 2) legitymowania uczestników ruchu drogowego i udzielania im wiążących poleceń co do sposobu korzystania z drogi i pojazdu,
- 3) sprawdzania dokumentów wymaganych w związku z używaniem pojazdu,
- 4) sprawdzania stanu technicznego, wyposażenia, ładunku, wymiarów, masy lub nacisku osi pojazdu znajdującego się na drodze; w celu dokonania sprawdzenia jego masy lub nacisku osi mogą oni kierować tym pojazdem,
- 5) używania przyrządów kontrolno-pomiarowych służących do określania masy pojazdu, nacisku osi lub stwierdzania naruszeń wymagań ochrony środowiska,
- 6) uniemożliwiania jazdy pojazdem przekraczającym dopuszczalną masę lub naciski osi albo uszkodzającym lub niszczącym drogę.

Strona 2d

Niniejszy dokument uprawnia umundurowanych strażników leśnych oraz funkcjonariuszy Straży Parku do wykonywania kontroli kierujących pojazdami, którzy nie stosują się do przepisów lub znaków drogowych o zakazie wjazdu pojazdów, zatrzymywania lub postoju, obowiązujących na terenie lasów lub parków narodowych,

a w tym zakresie upoważnia do:

1) zatrzymywania pojazdów przy zachowaniu następujących warunków:

- a) sygnał do zatrzymania podawany jest przez pieszego strażnika leśnego lub funkcjonariusza Straży Parku z dostatecznej odległości i w sposób zapewniający jego dostrzeżenie przez kierującego pojazdem oraz bezpieczne zatrzymanie się we wskazanym miejscu,
- b) sygnał do zatrzymania podawany jest tarczą do zatrzymywania pojazdów, a w warunkach niedostatecznej widoczności — latarką ze światłem czerwonym lub tarczą do zatrzymywania pojazdów ze światłem odblaskowym lub światłem czerwonym,

2) legitymowania uczestników ruchu drogowego i udzielania im wiążących poleceń co do sposobu korzystania z drogi.